

BINNENWERK BUITENWERK

ZATERDAG 2 AUGUSTUS maakt de **Plantenstudiegroep** een tocht door de Luikse binnenstad (België). Bert op den Camp (tel. 043-3622808, e-mail: bodcamp@home.nl) vertrekt om 10.00 uur met geïnteresseerden vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang Meerssenerweg).

ZATERDAG 2 AUGUSTUS staat het Danikerbosch bij Geleen op het programma van de **Paddestoelenstudiegroep**. Samenkomst bij het NS-station Munstergeleen om 10.00 uur. Bij deelname wordt verzocht van tevoren contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

DINSdag 5 AUGUSTUS houdt de **Mossenstudiegroep** haar wekelijkse practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

DONDERdag 7 AUGUSTUS is er een practicumavond van de **Paddestoelenstudiegroep** in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek van Ransdaal. Tijdens deze avonden worden vondsten bekeken, bediscussieerd en gedetermineerd. Aanvang 19.30 uur. Bij deelname wordt verzocht van tevoren contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055) om te horen of de bijeenkomst doorgaat.

ZATERdag 9 AUGUSTUS organiseert de **Plantenstudiegroep** een excursie naar het Schuitwater en de Pastoorswei. Het is aan te raden om een lange broek en blouse met lange mouwen aan te trekken, vanwege aanwezigheid van muggen. Bart Reintjens (tel. 013-4636238/06-22963642, e-mail: eleobart@vision.nl) vertrekt met excursiegangers om 9.00 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang Meerssenerweg) of om 10.30 uur op de grote parkeerplaats bij het Schuitwater aan de Horsterweg (weg tussen Broekhuizen en Melderslo).

DINSdag 12 AUGUSTUS houdt de **Mossenstudiegroep** haar wekelijkse practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

ZATERdag 16 AUGUSTUS organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een vleermuizenexcursie onder leiding van Ludy Verheggen (tel. 043-3641166/0475-386435(werk)) en Alexander Timmer. Nestkasten zullen gecontroleerd

worden op bewoning van vleermuizen. Samenkomst bij het clubgebouw van IVN Ubach over Worms (coördinaten: 203,3-325,0). Vertrek om 10.00 uur.

ZATERdag 16 AUGUSTUS stond een excursie van de **Plantenstudiegroep** gepland. Deze excursie gaat **NIET** door en wordt verplaatst naar 23 augustus.

ZATERdag 16 AUGUSTUS houdt de **Paddestoelenstudiegroep** een excursie naar Hoogbosch en de holle wegen nabij Mheer. Samenkomst om 10.00 uur bij de parkeerplaats tegenover de kerk van Mheer. Bij deelname wordt verzocht van tevoren contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

DINSdag 19 AUGUSTUS houdt de **Mossenstudiegroep** haar wekelijkse practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

DONDERdag 21 AUGUSTUS is er een practicumavond van de **Paddestoelenstudiegroep** in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek van Ransdaal. Tijdens deze avonden worden vondsten bekeken, bediscussieerd en gedetermineerd. Aanvang 19.30 uur. Bij deelname wordt verzocht van tevoren contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055) om te horen of de bijeenkomst doorgaat.

ZATERdag 23 AUGUSTUS organiseert de **Plantenstudiegroep** een wandeling door het Maas-Schwalm-Nettegebied (Duitsland). Math de Ponti (tel. 0475-331234, e-mail: mathdeponti@hotmail.com) vertrekt om 09.30 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang Meerssenerweg) of om 10.30 uur bij Vlodrop-station, naast hotel St. Ludwig.

DINSdag 26 AUGUSTUS houdt de **Mossenstudiegroep** haar wekelijkse practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

ZATERdag 30 AUGUSTUS trekt de **Plantenstudiegroep** de grens over naar Han-sur-Lesse (België). Op de kalkgraslanden zijn in deze tijd van het jaar ondermeer gentianen, kalkasters en herfsttijlozen te vinden. Johan den Boer (tel. 043-3625011, e-mail: johan@mistletoe.net) ver-

trekt met excursiegangers om 10.00 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang Meerssenerweg).

ZONDag 31 AUGUSTUS organiseert de **Molusken Studiegroep Limburg** een excursie in de omgeving van Noorbeek. Vertrek om 10.30 uur vanaf De Pley in Noorbeek. Belangstellenden zijn van harte welkom, maar worden verzocht van tevoren contact op te nemen met Stef Keulen (tel. 045-4053602, e-mail: s.keulen@consunet.nl).

ZONDag 31 AUGUSTUS houdt **Kring Heerlen** onder leiding van Wouter Jansen een sprinkhanenexcursie op de Brunsummerheide. Soorten als Zadel sprinkhaan en Gouden Sprinkhaan worden hier waargenomen. Vertrek is om 14.00 uur vanaf de parkeerplaats van het bezoekerscentrum Brunsummerheide, Schaapskooiweg 99 (Heerlen-Noord).

DINSdag 2 SEPTEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** haar wekelijkse practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

DINSdag 2 SEPTEMBER is er een vergadering van het **Dagelijks bestuur** in het GroenHuis in Roermond.

WOENSdag 3 SEPTEMBER houdt de **Vlinderstudiegroep** haar bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum in Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

ZATERdag 6 SEPTEMBER organiseert de **Libellenstudiegroep** een excursie naar het Schuitwater en omgeving. Hier liggen oude maasarmen die van oudsher karakteristieke libellensoorten herbergen. Joof Teeuwen vertrekt met geïnteresseerden om 10.00 uur vanaf NS-station Venray.

ZATERdag 6 SEPTEMBER staat het Savelsbosch op het programma van de **Paddestoelenstudiegroep**. Vertrek is om 10.00 uur vanaf de kerk van St. Geertruid. Bij deelname wordt verzocht van tevoren contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

ZATERdag 6 SEPTEMBER organiseert de **Plantenstudiegroep** een Herfsttijlooswandeling rondom Eys. Olaf Op den Kamp (tel. 045-

5354560, e-mail: planten@nhgl.org) vertrekt met belangstellenden om 09.30 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijk ingang Meersenerweg of om 10.00 uur bij de St-Agathakerk te Eys.

MAANDAG 8 SEPTEMBER houdt **Kring Heerlen** haar jaarlijkse varia-avond. Leden vertonen tijdens deze avond hun dia's en/of naturalia. Tevens komt Frans Baselmans vertellen over de plannen van Natuurmonumenten rondom het zweefvliegveld te Schinveld. De bijeenkomst vindt plaats in de zaal van Stichting Botanische Tuin Kerkrade, St. Hubertuslaan 74 Terwinse-len (Kerkrade-West). Aanvang 20.00 uur.

DINSdag 9 SEPTEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** haar wekelijkse practicummiddag in het IVN-gebouw te Ransdaal. Belangstellenden

dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

DONDERDAG 11 SEPTEMBER is er een practicumavond van de **Paddestoelenstudiegroep** in het IVN-zaaltje onder de bibliotheek van Ransdaal. Tijdens deze avonden worden vondsten bekeken, bediscussieerd en gedetermineerd. Aanvang 19.30 uur. Bij deelname wordt verzocht van tevoren contact op te nemen met Piet Kelderman (tel. 043-6016055).

DONDERDAG 11 SEPTEMBER houdt Vilmar Dijkstra voor de **Zoogdierenwerkgroep** een lezing over Zoogdierenonderzoekprojecten in Nederland. Deze lezing vindt plaats in het GroenHuis, Godswederstraat 2 in Roermond. Aanvang 20.00 uur.

NATUURHISTORISCH M A A N D B L A D

REDACTIE G. Verschoor & H. Heijligers (hoofdredactie), D.Th. de Graaf, J.T. Hermans, M. Lejeune, A.J.W. Lenders & J.H. Willems (redactie), R. Steverink (redactie-assistent). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, redactie@nhgl.org.

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen opgesteld door de redactie. Richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres of zijn te bekijken op de internetpagina van het Genootschap.

Basisontwerp typografie: Graatsma in vorm, Maastricht.

Grafische verzorging: Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht, vdmanakker@bvdn.nl.

Druk: SHD Grafimedia, Swalmen.

ISSN 0028-1107

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden. Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

DAGELIJKS BESTUUR F. Coolen (voorzitter), H. Schmitz (secretaris), H. van der Weijden (penningmeester), R. Akkermans (ondervoorzitter), J. Teeuwen (bestuurslid). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, bestuur@nhgl.org.

BUREAU Henk Heijligers (bureau manager) & Roel Steverink (bureau medewerker). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, bureau@nhgl.org.

LEDENADMINISTRATIE N.A. van de Wal. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 ledenadministratie@nhgl.org, giro: 1036366, voor België: 000-1507143-54.

LIDMAATSCHAP € 25 p/j., jeugdleden t/m 23 j. & 65+-leden € 12,50; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 75.

BESTELLINGEN van publicaties, (oude) maandbladen en andere uitgaven: uitsluitend schriftelijk bij het Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap, Groenstraat 106, 6074 EL Melick.

LOSSE NUMMERS € 3; leden € 2,50 m.u.v. extra dikke en themanummers (excl. porto).

INTERNET <http://www.nhgl.org>

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. J.T. Hermans. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, snl@nhgl.org.

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek op het gebied van natuur en landschap in de provincie Limburg. B. op den Camp. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, lierelei@nhgl.org.

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van de waarnemingsgegevens van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. F. Coolen. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470.

STICHTING IR. D.C. VAN SCHAIK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Secretariaat, Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, tel. 043-3216506, fax 043-3672585, vanschaikestichting@nhgl.org.

Provincie

Limburg

Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Limburg.

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

Contactpersoon: mw. Y. Damstra, Bosstraat 15, 6071 XR Swalmen, herpetofauna@nhgl.org

PLANTENSTUDIEGROEP

Secretaris: Olaf Op den Kamp, Maria Gorettistraat 72, 6462 XS Kerkrade, planten@nhgl.org

SPINNENWERKGROEP LIMBURG

Inlichtingen: J.H.G. Peeters, tel. 043-3505484 (overdag), spinnen@nhgl.org

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN

Secretaris: Joep Orbons, Holdaal 6, 6228 GH Maastricht, sok@nhgl.org

VLINDERSTUDIEGROEP

Secretaris: J. Queis, Spaanse singel 2, 6191 GK Beek, vlinders@nhgl.org

ZOOGDIERENWERKGROEP

Secretaris: Ludy Verheggen, Lijsterbeslaan 22, 6241 AN Bunde, zoogdieren@nhgl.org

PADDESTOELENSTUDIEGROEP

Inlichtingen: P.H. Kelderman, Herkenbroekerweg 23, 6301 EG Valkenburg, paddestoelen@nhgl.org

VISSENWERKGROEP

Inlichtingen: R. Akkermans, Wilhelminalaan 47, 6042 EL Roermond, vissen@nhgl.org

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, sprinkhanen@nhgl.org

VOGELSTUDIEGROEP

Contactpersoon: R. van der Laak, Bethlehemstraat 34, 6418 GK Heerlen, vogels@nhgl.org

WERKGROEP BEHOUD SCHINVELDSE BOSSEN EN BRUNSSUMMERHEIDE

Secretaris: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Schaesberg, brunssummerheide@nhgl.org

MOSSENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Landgraaf, mossen@nhgl.org

WERKGROEP MEINWEG

Inlichtingen: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, meinweg@nhgl.org

STUDIEGROEP BLOEMEN EN BIJEN

Contactpersoon: L. Hensels, Tramstraat 9, 6088 EA Roggel, bijen@nhgl.org

LIBELLENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: J.T. Hermans, Hertestraat 21, 6067 ER Linne, libellen@nhgl.org

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

Contactpersoon: S. Keulen, Mesweg 10, 6336 VT Hulsberg, mollusken@nhgl.org

KRING MAASTRICHT

Voorzitter (a.i.): D.Th. de Graaf, Klokbekestraat 20, 6216 TR Maastricht, maastricht@nhgl.org

KRING HEERLEN

Voorzitter: P. Thomas, L.T.M.-weg 26, 6412 BP Heerlen, heerlen@nhgl.org

KRING VENLO

Voorzitter: J. Eenshuistra, L. van Beierenstraat 1, 5913 VM Venlo, venlo@nhgl.org

KRING ROERMOND

Voorzitter: M. de Ponti, Parklaan 10, 6045 BT Roermond, roermond@nhgl.org

KRING VENRAY

Secretaris: H. Heijligers, Lottumseweg 27, 5872 AA Broekhuizen, venray@nhgl.org